

Heilbrigðisráðuneytið

Sent í Samráðsgátt
Reykjavík, 2. nóvember 2011

Efni: Umsögn um drög að frumvarpi til laga um dýrallyf

Vísað er til tilkynningar í Samráðsgátt frá 19. október sl. þar sem birt voru til umsagnar drög að frumvarpi til laga um dýrallyf, mál nr. 193/2021. Frumvarpið myndar nýja heildstæða löggjöf og er til innleiðingar á reglugerðum Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 2019/5 og 2019/6 (dýrallyfjareglugerðin) auk þess sem færð eru ákvæði er fjalla um dýrallyf úr lyfjalögum nr. 100/2000. Bændasamtök Íslands hafa farið yfir drög að frumvarpinu og gera eftirfarandi athugasemdir.

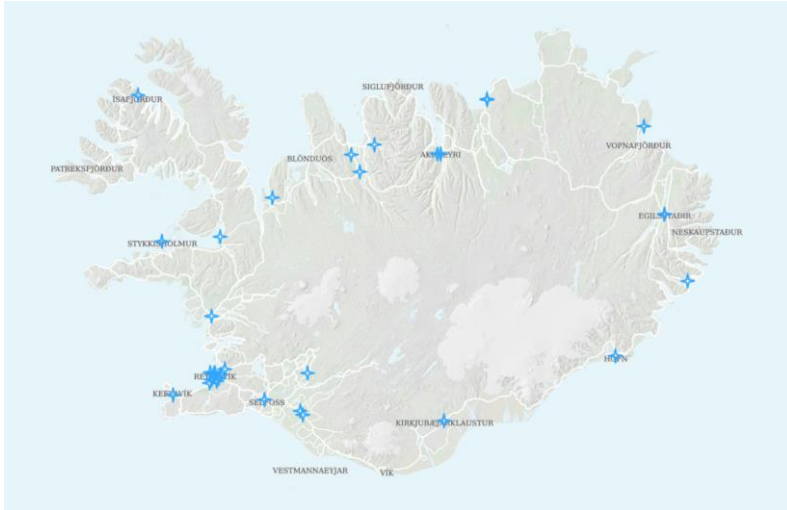
I. Almenn

Bændasamtökin styðja markmið frumvarpsins og telja jákvætt að ákvæði um dýrallyf verði sett í heildarlöggjöf. Í 1. gr. frumvarpsins segir m.a. að lyf sem notuð eru til handa dýrum séu örugg, af hæstu gæðum og virkni þeirra tryggð. Ekki er ljóst hvað það felur í sér að lyf séu af hæstu gæðum og því óþarft að taka það fram, nema skilgreining á því hvers konar lyf það skuli vera. Lagt er til að orðalagi verði breytt á þá vegu að það endurspegli betur raunverulegar kröfur sem gerðar eru til dýrallyfja samkvæmt lögunum eða umrætt orðasamband falli brott.

Ásláttarvilla er í kaflaheiti VI. kafla og ætti að vera *Gagnagrunnar og gagnasöfnun*.

II. Lyfjaávisanir dýralækna

Í 45. gr. er fjallað um lyfjaávisanir dýralækna. Lagðar eru til óverulegar breytingar á núgildandi fyrirkomulagi en í 8. gr. laga um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr nr. 66/1998, með síðari breytingum, segir að dýralækna skuli einungis ávísa lyfjum að undangenginni greiningu sjúkdóms. Ákvæði 2. mgr. 45. gr. fjallar um greiningu sjúkdómsins og er tekið úr 3. mgr. 105. gr. dýrallyfjareglugerðarinnar og í 7. mgr. sömu greinar er heimild til handa ráðherra að setja reglugerð til nánari útfærslu á lyfjaávisunum dýralækna. Bent er á að nauðsynlegt er að til staðar sé svigrúm til að beita *viðeigandi mati*, án þess að farið hafi fram klínísk skoðun. Í dreifbýli á Íslandi getur verið erfiðleikum bundið að fá dýralækna til að framkvæma slíkar skoðanir vegna veðurs og fjarlægða. Bændasamtökin benda á að á sauðburði eru flest tilvik þar sem meðhöndla þarf sauðfé og því yrðu sjónarmið um dýravelferð að víkja til hliðar ef að klínísk skoðun þyrfti ávallt að fara fram. Á mynd 1. er dreifing dýralækna í landinu og bent er á að u.þ.b. 350-380 þúsund ær bera á hverju vori á rúmlega tvö þúsund sauðfjárbum. Til þess að koma í veg fyrir vandamál sem hlotist geta af slíkum aðstæðum þarf að leggja áherslu á að heimild sé til að notast við fjarheilbrigðisþjónustu eða annað viðeigandi mat til að greina dýrasjúkdóma. Þá telja Bændasamtökin brýnt að haft verði samráð við samtökin við gerð reglugerðarinnar.

Mynd 1. Dreifing dýralækna um landið. Heimild: Þjónustukort Byggðastofnunar 2021

III. Skráningar á lyfjanotkun og meðhöndlun

Í 49. gr. er fjallað um skyldu til skráninga á notkun dýralyfja af hálfu eigenda eða umsjónarmanna dýra. Þar segir að þeir aðilar skuli halda skrá yfir dýralyf sem eru notuð og upplýsingarnar geymdar í a.m.k. fimm ár. Skýra þarf skyldu dýralækna til að skrá lyfjanotkun en í reglugerð um rafræna skráningu dýralækna á dýrasjúkdómum nr. 303/2012 er fjallað um skyldu dýralækna til að skrá sjúkdómsgreiningar, lækniáðgerðir og meðhöndlun nautgripa og hrossa í gagnagrunninn Heilsu. Í 13. gr. reglugerðar um merkingar búfjár nr. 916/2012, með síðari breytingum, segir að umráðamaður búfjár sé ábyrgur fyrir að sjúkdómar í búfé hans og meðhöndlun þeirra sé skráð á heilsukort, sem og fyrirbyggjandi áðgerðir og upplýsingarnar skuli skráðar á eyðublöð eða í tölvuskrár. Í mörgum tilfellum sjá dýralæknar, sem eru sérfræðingar skv. lögum um dýralækna, einnig um smásölu lyfja sem þeir ávísa svo að þeir eru best til þess fallnir að sjá til þess að upplýsingarnar séu áreiðanlegar. Lagt er til að við 49. gr. verði bætt málsgrein sem kveður á um að eigandi eða umsjónarmaður skuli njóta aðstoðar dýralæknis við skráningu. Þá þarf að tryggja þarf að tryggja að Heilsa nái til skráninga vegna búfjár sem er ræktað á Íslandi til að mæta megi auknum kröfum um skráningar.

Upplýsingar um lyfjanotkun og sjúkdómsgreiningar skipta máli í ræktunarstarfi á íslensku búfé. Svo dæmi sé tekið hefur um áratugaskeið verið notast við mælingu á frumutölu við ræktun á kúm sem mælikvarða á þol gegn júgurbólgu, sem er algengasti framleiðslusjúkdómurinn í íslenskri nautgriparækt. Sjúkdómurinn veldur afurðatjóni sem nemur hundruðum milljóna á ári hverju auk þess að vera dýravelferðarmál. Sjúkdómurinn er meðhöndlaður með sýkingalyfjum og því til mikils að vinna í ræktunarstarfi sem stuðlar að því að dregið sé úr notkun sýklalyfja í landbúnaði. Til að nota megi upplýsingarnar við ræktun þarf aðgang að gögnum sem skráðar eru í Heilsu. Því er lagt til að sett verði í frumvarpið heimild til aðgangs að gögnunum til samtaka bænda og félögum í þeirra eigu og að nánar yrði kveðið á um skilyrði fyrir aðgangi í reglugerð. Við 4. mgr. 49. gr. laganna bætist: „Samtökum bænda og félögum að fullu í þeirra eigu er heimilt að nýta skrárnar vegna kynbóta búfjár sem hafa það að markmiði að draga úr tíðni sjúkdóma.“

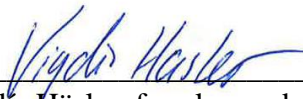
Þá er í öðrum ákvæðum frumvarpsins og nógildandi laga um dýralækna og heilbrigðisþjónustu við dýr nr. 66/1998 er talað um umráðamenn dýra. Gæta þarf samræmis í orðnotkun.

IV. Niðurlag

Bændasamtökin ítreka mikilvægi þess að haft verði samráð við samtökin við reglugerðavinnu á grundvelli laganna og áskilja sér jafnframt rétt til að koma að frekari athugasemdum um frumvarpið á síðari stigum.

Virðingarfyllst,

f.h. Bændasamtaka Íslands

Vigdís Häsler, framkvæmdastjóri.

Guðrún Vaka Steingrimsdóttir